

14. januar 2022
Sagsnr.: 20/06492 og 20/06493
Klagenr.: 1009073 og 1009306
SIKER

**AFGØRELSE
i klagesag om Furesø Kommunes landzonetilladelse til etablering af en
flyveplads til veteranfly på Flyvestation Værløse**

Furesø Kommune gav den 7. april 2020 landzonetilladelse til etablering af en flyveplads til veteranfly på et areal på Flyvestation Værløse.

Dansk Botanisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening, Værløse, har klaget over afgørelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om afgørelsen indeholder en tilstrækkelig vurdering i forhold til beskyttelsen af fugle.

Planklagenævnet har ikke fundet anledning til at behandle det/de øvrige klagepunkter i sagen.

Planklagenævnet ophæver afgørelsen og hjemviser sagen til fornyet behandling i kommunen. Det betyder, at kommunens afgørelse ikke længere gælder.

Planklagenævnet
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
www.naevneshus.dk

1. Sagens oplysninger

1.1. Ejendommen og planlægningen for området

Klagen vedrører etableringen af en flyveplads til veteranfly på matr.nr. 5a Bringe By, Værløse, på adressen Jonstrupvej 300C, 3500 Værløse. Matriklen indgår i en samlet ejendom og ligger i landzone.

Der er ansøgt om 400 operationer om året (200 starter og 200 landinger) med op til 70 operationer om måneden. I perioden juni-september forventes de fleste flyvninger at foregå (ca. 270). Der flyves ikke i vintermånederne (december-februar). Banen anlægges som en græsbane med en størrelse på 20 x 500 m.

Ejendommen ligger i det åbne land, og den omhandlede matrikel grænser mod syd op til byzone.

Den omhandlede matrikel ligger i et område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø, større sammenhængende landskab og bevaringsværdigt landskab i kommuneplan 2017 for Furesø Kommune. Ejendommen er omfattet af kommuneplanramme 16F3, som udlægger området til rekreativt område. Det fremgår af rammen, at området skal anvendes som rekreativt formål: Aktivitetslandskab. Området forbeholdes almen ikke-bymæssig og ikke-støjende friluftsanvendelse. Det fremgår desuden af rammen, at Slettens åbne karakter og områdets karakter, som tidligere flyveplads med store befæstede flader, skal fastholdes. Området skal under hensyn til det bevaringsværdige landskab og de særlige naturværdier være offentligt tilgængeligt.

På matriklen ligger § 3-beskyttede naturarealer (hede), og dele af matriklen, herunder ca. 100 m af start- og landingsbanen, er overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens¹ § 3.

Matriklen ligger i en afstand af 1,6 km til Natura 2000-område N139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov og ca. 5 km til fuglebeskyttelsesområde nr. 133 Furesø med Vaserne og Farum Sø.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er rørhøg, plettet rørvagtel, isfugl og sortspætte. Alle fire arter er anført som ynglefugle.

Arealet er en del af Flyvestation Værløse, der ligger i Fingerplanens ydre grøn kile. Flyvestationen er desuden omfattet af landsplandirektiv for Flyvestation Værløse, der fastsætter nærmere regler for området, herunder at området skal holdes åbent og tilgængeligt for offentligheden med et minimum af publikumshegning. I landsplandirektivet for Flyvestation Værløse § 2, pkt. 1-4, fremgår de generelle bestemmelser, der gælder for de ydre grønne kiler. I § 2, pkt. 5-8, fremgår de særlige regler, der gælder for flyvestationen med henblik på at sikre de særlige værdier på flyvestationen. Den åbne landskabelige

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

karakter på Sletten skal fastholdes, der må ikke etableres støjende friluftslægg, og området skal holdes åbent og tilgængeligt for offentligheden.

1.2. Afgørelsen, som er påklaget

Furesø Kommune gav den 7. april 2020 landzonetilladelse til etablering af flyveplads til veteranfly på et areal på Flyvestation Værløse. Tilladelsen blev givet på en række vilkår.

Flyvningen med veteranfly i begrænset omfang kunne efter kommunens vurdering ske uden, at det påvirkede det omgivende landskab eller oplevelsen af Sletten negativt, idet der kun skulle etableres en græsbane. Kommunen fandt, at flyveaktiviteterne kunne foregå i samspil med de øvrige aktiviteter på flyvestationen.

Kommunen lagde vægt på flyvestationens størrelse, som giver mulighed for flersidig anvendelse og at etableringen skete inden for rammeområde til aktivitetslandskab, samt at der er offentlig adgang til området. Kommunen fandt, at flyvningen med veteranfly understøtter den kulturhistoriske fortælling om flyvestationen.

Kommunen foretog en vurdering af de ansøgte flyveaktiviteters påvirkning af rørhøg, rørdrum, havørn, mosehornugle og hvid stork. Kommunen vurderede, at det ikke var nødvendigt at foretage en vurdering af de øvrige arter på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I på udpegningsgrundlaget (isfugl, sortspætte og plettet rørvagtel), idet der ifølge DOF-basen² ikke fandtes egnede levesteder for arten på eller nær flyvestationen. Kommunen fandt, at rørdrum og rørhøg fandtes i området mens flyvestationen var aktiv, og at de ansøgte flyveaktiviteter, herunder flystøj, ikke var til hinder for artens tilstedeværelse i området. For så vidt angår havørn vurderede kommunen, på baggrund af et nyhedsopslag på Naturstyrelsens hjemmeside den 21. oktober 2018, at de ansøgte flyveaktiviteter ikke var uforenelige med artens tilstedeværelse i området. Mosehornugle og hvid stork vurderedes ikke at opholde sig i området.

Kommunen overvejede endvidere, om der var trækfuglearter på flyvestationen, som skulle vurderes i forhold til den ansøgte aktivitet. Kommunen fandt, at viber og sanglærker var registeret som ynglende i området, jf. DOF-basen, men at området ikke var af så væsentlig betydning for disse eller andre arter af trækfugle, der ikke optræder på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I, at dette kunne få betydning for bestanden af disse arter. Kommunen vurderede derfor ikke trækfuglearterne nærmere.

1.3. Klagerne og bemærkningerne hertil

I sagen indgår følgende materiale fra Dansk Botanisk Forening:³ Klagen af 23. april 2020.

---

² Link til Dansk Ornitologisk Forenings database over observationer af fugle: <https://dofbasen.dk/>.

³ Klagenummer: 1009073.

I sagen indgår følgende materiale fra Danmarks Naturfredningsforening, Værløse:⁴ Klagen af 2. maj 2020.

Kommunen er kommet med bemærkninger til klagerne den 10. juni 2020.

Planklagenævnet modtog klagerne fra kommunen den 10. juni 2020.

Klagerne og bemærkningerne er i deres helhed indgået i sagsbehandlingen. De enkelte klagepunkter er kort gengivet nedenfor under afsnit 2.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

Planklagenævnet kan tage stilling til en kommunes afgørelse efter planlovens § 35, stk. 1 (landzone), jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 1.⁵

Klagepunkter, som nævnet ikke kan behandle

Planklagenævnet kan ikke behandle klagepunkter, for så vidt angår den aftale, som er indgået mellem Værløse Flyhistoriske Hangar og Naturstyrelsen om anvendelsen af arealet til flyvning, og hvorvidt det ansøgte er i overensstemmelse med denne aftale. Der er tale om et privatretligt forhold, som ikke vedrører planloven.

2.2. Beskyttelsen af fugle

2.2.1. Klagen

Klagerne anfører, at fuglene i området bliver generet ved at tillade det ansøgte. Klagerne anfører, at flyenes bane går hen over Søndersø, hvor der er ynglende rørdrum og hvor der er observeret havørn. Hertil vil der ske forstyrrelser ved Bringe Mose, hvor kommunen burde have sat vilkår op om, at flyvningerne skal forgå i en vertikal afstand af 150 m fra Bringe Mose og Søndersø, som Planklagenævnet i andre afgørelser har fastsat vilkår om. Kommunen har i sin vurdering udelukkende forholdt sig til fuglenes ophold på flyvestationen, mens den var aktiv, og ikke til om der efter flyvestationens ophør, er sket ændringer i bestanden, og hvilke fugle, som findes i området. Der bør ifølge klagerne desuden ses på den kumulerede forstyrrelse i forhold til tilladte aktiviteter på flyvestationen.

2.2.2. Generelt om fuglebeskyttelse

Planlovens § 35, stk. 1, om landzonetilladelse skal administreres under hensyntagen til internationale forpligtelser, herunder fuglebeskyttelsesdirektivet.⁶

---

⁴ Klagenummer: 1009306.

⁵ Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

⁶ Oprindeligt Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle. Det oprindelige direktiv og senere ændringer er nu kodificeret i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle.

Fuglebeskyttelsesdirektivet har til formål at beskytte alle de fuglearter, som i vild tilstand har deres naturlige ophold på medlemsstaternes område i Europa, hvor traktaten finder anvendelse, og gælder for fugle, deres æg, reder og levesteder.

I fuglebeskyttelsesdirektivet er der fastsat regler om oprettelse af internationale beskyttelsesområder. Der er på den baggrund oprettet Natura 2000-områder, som omfatter bl.a. fuglebeskyttelsesområder efter fuglebeskyttelsesdirektivet. I direktivets bilag I, er opregnet de arter, der skal ske udpegning af fuglebeskyttelsesområder for. Desuden skal der ifølge art. 4, stk. 2, træffes tilsvarende foranstaltninger med hensyn til regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter, som ikke er anført i bilag I.

Det følger af habitatdirektivets⁷ artikel 7, at den beskyttelse, der følger af direktivets artikel 6, stk. 2, 3 og 4, tilsvarende gælder for fuglebeskyttelsesområder.

Direktiverne er implementeret i dansk lov ved bl.a. planhabitatbekendtgørelsen.⁸ Det følger af bekendtgørelsens § 4, stk. 1, jf. § 5, nr. 2, at før der kan træffes afgørelse efter planlovens § 35, skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Det følger videre af § 4, stk. 2, at hvis myndigheden vurderer, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkningen på områdets udpegningsgrundlag. Vurderingerne skal ifølge stk. 3, fremgå af afgørelsen.

Det fremgår desuden af fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 4, 2. pkt., at medlemsstaterne bestræber sig på at undgå bl.a. forringelse af levesteder *også uden for fuglebeskyttelsesområderne*. Med levesteder menes både områder, hvor fuglene yngler, og områder, som fuglene regelmæssigt gæster for at fælde fjer, raste eller overvintre.

Ifølge direktivets artikel 5 gælder der herudover et forbud mod forsætligt at dræbe (litra a) eller forsætligt at forstyrre fuglene navnlig i yngleperioden, i det omfang, en sådan forstyrrelse har væsentlig betydning for formålet med direktivet (litra d). Forbuddet mod forsætlige drab er gennemført i artsfredningsbekendtgørelsens⁹ § 4, stk. 1, og det er Miljøstyrelsen, der kan meddele dispensation fra forbuddet, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 9. Forbuddet mod forsætlig forstyrrelse er gennemført i jagt- og vildtforvaltningslovens § 7, stk. 2, og Miljøstyrelsen kan meddele dispensation fra forbuddet, jf. lovens § 46, stk. 2.

---

⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁹ Bekendtgørelse nr. 521 af 25. marts 2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadedkommet vildt.

2.2.3. Planklagenævnets vurdering i forhold beskyttelsen af fugle i området
Fugle på udpegningsgrundlaget – rørhøg, plettet rørvagtel, isfugl og sortspætte

Rørhøg

Kommunen har i sin afgørelse vurderet på aktiviteternes påvirkning af rørhøg, idet den er observeret ynglende i tagrørsskoven i den sydlige bugt i Søndersø, og fordi Bringe Mose kunne være et potentielt yngleområde for arten.

Planklagenævnet finder ikke, at kommunens væsentlighedsvurdering i forhold til rørhøg er tilstrækkelig. Nævnet lægger vægt på, at kommunen udelukkende har forholdt sig til perioden, hvor Flyvestation Værløse var aktiv som flyvestation (1990-2000), og ud fra dette fastslået, at flystøj ikke er en hindring for artens tilstedeværelse. Kommunen ikke har vurderet tilstrækkelig på, om rørhøg har levested på eller ved Flyvestation Værløse på ansøgningstidspunktet, og hvilken påvirkning den ansøgte aktivitet vil have på ansøgningstidspunktet. Kommunen ses ligeledes ikke, at have forholdt sig til det af klagerne anførte om, at flyveretningen ikke er den samme, som på tidspunktet for den aktive flyvestation.

Plettet rørvagtel, isfugl og sortspætte

Kommunen har ikke foretaget en vurdering af de øvrige fugle på udpegningsgrundlaget, idet Planklagenævnet i afgørelse af 10. september 2018¹⁰ fandt, at der ifølge DOFbasen¹¹ ikke fandtes egnede levesteder for arterne på eller nær flyvestationen.

Planklagenævnet bemærker, at det fremgår af DOFbasen, at isfugl og sortspætte er observeret både i Søndersø, Flyvestation Værløse, Præstesø (vest for Søndersø), Jonstrup Vang og Lille Hareskov i perioden 2020-2021. Isfugl er ligeledes observeret i Bringe Mose, og plettet rørvagtel er observeret i Præstesø. Nævnet bemærker også, at Bringe Mose kan være et egnet levested for plettet rørvagtel.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen burde havde foretaget en væsentlighedsvurdering i forhold til de nævnte arter på udpegningsgrundlaget.

Andre fuglearter – rørdrum, havørn og sanglærke

Planklagenævnet finder, at det i forbindelse med en landzonetilladelse efter omstændighederne skal inddrages, om det ansøgte vil påvirke øvrige fugle.

Klagerne har anført, at sanglærke, rørdrum og havørn vil blive generet af det ansøgte. Kommunen har i sin afgørelse vurderet på aktiviteternes påvirkning af disse fugle, idet de er observeret i eller i nærheden af det ansøgte.

---

¹⁰ Sagsnr.: 18/06322. Afgørelse kan tilgås her: <https://pkn.naevneneshus.dk/>.

¹¹ DOFbasen kan tilgås her: <https://dofbasen.dk/>.

Planklagenævnet har derfor foretaget en prøvelse af, om kommunens vurderingen i henhold til disse fugle er tilstrækkelig.

Rørdrum (bilag 1-art)

Planklagenævnet finder ikke, at kommunens oplysningsgrundlag i forhold til rørdrum er tilstrækkeligt.

Nævnet lægger herved vægt på, at det fremgår af kommunens afgørelse, at rørdrum lever i nærheden af det ansøgte, og at der ikke er foretaget en vurdering af, om fuglene påvirkes i forbindelse med overflyvning af Bringe Mose og den sydlige del af Søndersø. Kommunen har alene i forhold til rørdrum vurderet, at rørdrum også fandtes i områderne, da Forsvaret brugte flyvestationen, men det er ikke nærmere undersøgt, om den konkrete ansøgte aktivitet vil kunne påvirke levesteder eller medføre en forstyrrelse af fuglene.

Havørn (bilag 1-art)

Planklagenævnet finder ikke, at kommunens oplysningsgrundlag i forhold til havørn er tilstrækkeligt.

Nævnet lægger herved vægt på, at det fremgår af kommunens afgørelse, at havørn er observeret i området, med særligt mange observationer i årene 2017 og frem, og at der ikke er foretaget en vurdering af, om fuglene påvirkes i forbindelse med overflyvning af Bringe Mose og den sydlige del af Søndersø. Kommunen har alene forholdt sig til et nyhedsopslag fra Naturstyrelsen, som omhandler ét ynglende ørnepar ved Kastrup Lufthavn, og dette kan ikke i sig selv give et retvisende billede af, hvorledes havørnene ved Flyvestation Værløse påvirkes.

Sanglærke

Planklagenævnet finder ikke, at kommunens oplysningsgrundlag i forhold til sanglærke er tilstrækkeligt.

Nævnet lægger herved vægt på, at det fremgår af kommunens afgørelse, at sanglærke er registreret i DOFbasen som ynglende i området, men at kommunen ikke har forholdt sig konkret til, om der ved flyvning med veteranfly vil være tale om en forsætlig forstyrrelse af sanglærke i området.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet ophæver Furesø Kommunes afgørelse af 7. april 2020 om landzonetilladelse til etablering af en flyveplads på matr.nr. 5a Bringe By, Værløse på adressen Jonstrupvej 300C, 3500 Værløse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i kommunen.

Planklagenævnet gør opmærksom på, at når kommunen behandler sagen igen, skal dette ske i overensstemmelse med følgende:

- Kommunen skal vurdere om rørhøg, plettet rørvagtel, isfugl og sort-

spætte, som er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet, bliver påvirket ved den tilladte overflyvning af Bringe Mose og den sydlige del af Sønderø.

- Kommunen skal i sin vurdering af ovenstående se på den kumulative påvirkning af fuglene i forbindelse med de samlede aktiviteter på Flyvestation Værløse, herunder veteranflyflyvninger, para- og hangglidere, modelflyveklub og store flyvedag, som alle hovedsageligt er sommeraktiviteter, som foregår i fuglenes yngletid.
- Kommunen skal undersøge, om de ansøgte aktiviteter, herunder overflyvning af Bringe Mose og den sydlige del af Sønderø i forbindelse med, at flyene letter og lander vil påvirke levesteder for eller medføre forsætlig forstyrrelse af rørdrum, havørn og sanglærke.
- Kommunen bør overveje, om der skal stilles vilkår om bl.a. flyveretning, perioder for flyvning og afstande til leve- og yngleområder af hensyn til fuglene.

Planklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.¹² Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

De indbetalte klagegebyrer tilbagebetales. Beløbet vil blive overført til indbetalernes NemKonto inden for ca. en måned.

---

¹² Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

4. Meddelelse og offentliggørelse af afgørelsen

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Furesø Kommune (sagsnr.: 18/13642) samt for klagerne via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen som Digital Post.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://pkn.naevneneshus.dk/>. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Elsebeth Braüner
Stedfortrædende formand